

AGROERDÉSZETI RENDSZER: LEGELTETETT FÁS RENDSZER

Alapítás éve	2015
Specializáció	Állattenyésztés (magyar merinó juh) Szolgáltatások (pl. lovagoltatás)
Gazdaság területe	20 ha
Foglalkoztatottak száma	3
Agroerdészeti módszerek bevezetése	2015
Helyszín	Veszprém-megye/ Olaszfalu külterület
Weboldal	https://www.facebook.com/zoldaglovasudvar/ https://www.zoldaglovasudvar.com

1. Bevezetés

A gazdálkodás egy karsztos domboldal természetes gyeppel borított 20 hektáros részén történik. A terület mindig füves volt, de a termelőszövetkezetek feloszlásával megszűnt a gazdálkodás, és megindult a terület beerdősülése. A terület megtisztításával a gazdálkodó többfunkciós, jövedelmező agroerdészeti rendszert alakított ki, sikeresen ötvözve a szabad tartású állattenyésztést, az ökológiai gazdálkodást és a kapcsolódó szolgáltatások széles skáláját.

4 a. A gazdaság jellemzése az agroerdészeti módszerek bevezetése előtt:

A gazdálkodó már a kezdetektől fogva agroerdészeti rendszerrel foglalkozott, egy beerdősült, sűrű bozótos területet kellett legelővé alakítania.

4 b. A gazdaság jellemzése az agroerdészeti módszerek bevezetése után:

2015-től kezdve egy fás legelő rendszer került kialakításra. A fás legelő kialakításának utolsó szakaszában a területet kisebb legelőrészekre osztották, ahol szakaszos legeltetést folytatnak. Télen szükséges az állomány szénával és takarmánnyal való etetése. Az állatokat (juhok és lovak) a szabadban tartják, a birkák számára egy mélyalmos akol is rendelkezésre áll. A terület villanypásztorral bekerített, de amióta (egy új jogi szabályozásnak köszönhetően) az erdei legeltetés is megengedett, a villanypásztor alsó szálát eltávolították, hogy a birkák kijárhassanak a környező erdőkbe. A terület jelenleg háromféle funkciót tölt be: (i) külterjes legeltetés fás legelő kezelésével és génmegőrzéssel, (ii) permakultúrás gyógynövénykert és gyümölcsös, valamint (iii) kapcsolódó szolgáltatások, mint pl. lovagoltatás és helyszín biztosítása helyi/regionális hagyományőrző rendezvényeknek (pl. éves pásztortalálkozó) és más, helyi termékekkel kapcsolatos gasztronómiai eseményeknek.

➤ 4 c. A módszer(ek) bevezetése után várt vagy tapasztalt eredmény:

A gazdálkodó úgy tervezte meg a rendszert, hogy az önfenntartó legyen, és kielégítse családja szükségleteit. A gazdálkodás a területalapú támogatással és a lovagoltatással együtt profitot termel.

5 b. Az agroerdészeti módszer bevezetéséről általában:

A gazdálkodó nem tudott róla, hogy agroerdészeti módszereket használ, ez csak azután lett világos a számára, hogy részt vett egy, az [AFINET](#) projekthez kapcsolódó egyetemi előadáson. Nem tudott róla, hogy létezett-e erre támogatás, ezért agroerdészeti rendszerének kialakítására és fenntartására nem vett igénybe támogatást. Ismereteit önképzéssel és más gazdálkodókkal történt tapasztalatcserék során szerezte.

Egy ilyen rendszer megfelelő kialakításához az alábbiak szükségesek:

- a tervezett állatállomány számára elegendő földterület;
- az állatok szálláshelyének kialakítása megfelelő állattartó épületekben;
- víz és elektromos áram rendelkezésre állása a területen (ha ez nem biztosított, ne kezdjünk állattartásba);
- megfelelő táplálék biztosítása.

AZ AGROERDÉSZETI RENDSZER KIALAKÍTÁSÁRA ALKALMAZOTT MÓDSZEREK

5 a. Az agroerdészeti rendszer létesítése során alkalmazott technikák:

A fás legelő kialakítása több lépésben történt: először a felesleges fák kitermelése, majd bozótirtás történt. Ehhez szükség volt favágó munkások alkalmazására, akik a fakitermelést és a bozótirtást végezték (erdészeti bozótívágóval). A megmaradó fák kiválasztásának alapja a fajtájuk volt. Ezek fontossági sorrendben: vadcsereesznye, alma, vadvadkörte, kóris és juhar. A maradó fák sűrűségét a tulajdonos határozta meg, és ő döntötte el, melyik fa maradhat. Az idősebb fák előnyt élveztek, hacsak gyérítési szempontból ez nem okozott gondot (pl. a túl nagy koronaméret gátolta a környező faegyedek növekedését).

VESZÉLYEK/PROBLÉMÁK

➤ 5 c. Veszélyek/problémák:

- Kerülni kell a túllegeltetést.
- Fontos az állatsűrűség megfelelő beállítása.
- Biztosítsunk megfelelő szálláshelyet az állatok számára.
- Az invazív gyomok és cserjék (csalán, kutya-tej, aszat, kökény, szeder) vegyszeres irtása nem megengedett, a kaszálás pedig csak május után kezdhető, mivel a terület agrár-környezetvédelmi támogatásban részesül.
- A támogatás maximalizálása érdekében szintén fontos a faegyedek sűrűségének beállítása.
- A fák egészségének megőrzése is kihívást jelent.

6 a. Következtetések:

A fás legelő létesítése óta az üzlet folyamatosan nyereséges, és beváltotta a gazda reményeit. Az agroerdészeti rendszer mind hús, mind gyógynövények tekintetében kielégíti a gazda igényeit.

További jövedelemforrást jelent a bértartásban nevelt négy ló, tehát a megfelelő mennyiségű takarmány rendelkezésre állása esetén javasolt a legeltetést bértartással kiegészíteni.

Szintén érdemes a legeltetést ökológiai gazdálkodással összekapcsolni, mivel a hivatalos biogazdálkodás bevezetésével a földterület alapú támogatás növelhető.

b. Az esettanulmány fő tanulságai:

Fontos, bár nem feltétlenül könnyű feladat a gyeperyensúlyának fenntartása. Fontos, hogy „tisztá”, jól karbantartott legelőnk legyen gyomokkal teli zöldterület helyett.

JÖVŐBENI TERVEK

6 a. Jövőbeni tervek:

Lótrágya hasznosítása a terület vadgyümölcsfáinak trágyázására.

Vietnámi csüngőhasú sertéstenyészet létesítése, mivel ezeknek kis méretük miatt könnyebb a tartása.

ZÁRÓ AJÁNLÁS

5 e. Ajánlott tudás / készségek / képzés / tanfolyamok / oktatás, melyek kívánatosak az agrárerdészeti gazdálkodás megkezdése előtt:

Fontos a vállalkozói szemléletmód (a támogatási rendszerek, a könyvelés, az innováció pénzügyi tervezetének áttekintése), a mezőgazdálkodási ismeretek (állatgondozás), a növényismeret (a fontosabb növényfajok ismerete, az invazív növényfajok felismerése).

A gyeper optimális állapotban tartása és az invazív növények visszaszorítása érdekében az átlagos gazdákénál mélyebb botanikai ismeretekre van szükség.

KULCSSZAVAK

agroerdészet, fás legelő, ökológiai gazdálkodás, génmegőrzés, szakaszos legeltetés, [AFINET](#)

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

